

Oređownik Samorządu

ORGAN ZWIĄZKU GMIN WOJEWÓDZWA ŚLĄSKIEGO

Prenumerata wynosi 2 zł. kwartalnie.
Opłata pocztowa opłacona ryczałtem
Telefon: Katowice 21-47

Wychodzi 10 i 25 dnia miesiąca
Red. i Adm.: Katowice Pocztowa 2/II
Redaktor Stanisław Kuhnert
Syndyk Związku Gmin Woj. Śląsk.

Ogłoszenia: Jednolamowy wiersz
milim 50 gr. Przed tekstem 1 zł. za
wiersz mm. Rach. w P. K. O. 304227

Numer 20

Katowice, dnia 25. października 1931

Rok VII

TREŚĆ NUMERU 20

1. Z posiedzenia Zarządu Związku Gmin Woj. Śl. 2. O czynsz mieszkalny od nauczycieli.
3. Dodatki komunalne do opłat pastwowych od — patentów t. zw. akcyzowych. 4. Oszczę-
dność jako środek zaradczy przeciw kryzysowi. 5. Kronika. 6. Rozporządzenie policyjne
Wojewody Śląskiego.

Z posiedzenia Zarządu Związku Gmin Woj. Śl.

W dniu 27 bm. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Gmin Woj. Śl., poświęcone przeważnie omówieniu projektów reformy podatkowej oraz stanie sytuacji finansowej naszych Gmin.

W sprawie pierwszej uchwalono zaważać pp. Bienioszka i Karczewskiego, by do 14 dni przesłali swoje uwagi w przedmiocie nowelizacji przepisów o podatku przemysłowym. Do jednego miesiąca najdalej ma zebrać się komisja redakcyjna i wygotować propozycje nowelizacji ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów kom.

Przechodząc następnie do oceny sytuacji finansowej naszych Gmin, zagaja dyskusję przewodniczący p. dr. Kocur, poczem p. Rudzki stwierdza, że w obecnym ciężkim przesileniu gospodarczym zapobiega się prawie że wyłącznie tylko o pomoc dla przemysłu, zaś mało, albo prawie że wcale nie mówi się o koniecznej pomocy dla ratowania sytuacji finansowej gmin. Zaleca

wniesienie dyskusji o sytuacji gmin w szerokie sfery społeczeństwa,

czy to we formie wywiadów w prasie, czy też przez omówienie sprawy na nadzwyczajnym walnym zebraniu Związku Gmin. Wskazując na to, że już obecnie kilku gminom grożą trudności finansowe podnosi następnie, że prawie wszystkie firmy ciężkiego przemysłu na rok bieżący deklarowały deficyt. Wskazaniem byłoby, aby zreformowano ustawę o państw. podatku dochodowym i to w tym kierunku, by pociągnąć do świadczeń na rzecz gmin także podatników, których obecnie ustawa o państw. pod. doch. wyłącza z obowiązku ponoszenia świadczeń na rzecz Skarbu Państwa i na rzecz gmin.

P. burm. Weber zaleca starania w sprawie przesunięcia obowiązku uczęszczania do szkoły z roku szóstego na 7 rok życia dziecka, dalej zreformowanie przepisów o uczęszczaniu do szkoły kształcącej, ograniczając przymus uczęszczania do tej szkoły tylko do terminatorów. Tym sposobem osiągnąć dałoby się poważne

oszczędności w budżetach szkolnych.

P. prez. Spaltenstein proponuje wszczęcie akcji na rzecz

państw. pomocy nadzwyczajnej dla Śląska przez podniesienie udziału gmin w państw. podatku dochodowym z 15 proc. na 30 proc. Proponuje dalej zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania Związku Gmin, poświęcone omówieniu położenia i potrzeb gmin śl. na tle obecnego kryzysu.

W dalszym ciągu przemawiają wszyscy z obecnych, podnosząc m. i. sprawę tangenty Skarbu Śl. na rzecz Skarbu Państwa, sprawę ciężarów ponoszonych przez gminy z tytułu świadczeń socjalnych, a wskazując równocześnie na skutki tychże ciężarów. Dalej omawiano obszernie sprawy poruczonych zadań gmin, świadczeń socjalnych i bezrobocia.

W wyniku blisko 2-godzinnej dyskusji uchwalono następnie 1. zwołać

nadzwyczajne walne zebranie Związku Gmin na dzień 21 listopada 1931 r.

do sali rady miejskiej w Katowicach na godz. 11-tą. Zebranie to ma być poświęcone

omówieniu położenia i potrzeb gmin śl. na tle obecnego kryzysu.

Oдноśne referaty wygłoszą pp. Spaltenstein, Rudzki i Wieczorek wzgl. Gawlik. Zebraniu zostaną przedłożone odpowiednie rezolucje, a równocześnie ma zostać wygotowany

memorjał dla Rządu.

Na zebranie zaproszeni zostaną przedstawiciele Województwa, Sejmu i Wydziału Powiatowego, a nadto ma wyjechać

delegacja do Warszawy,

celem złożenia memorjału i przedstawienia sytuacji finansowej gmin.

Następne posiedzenie Zarządu odbędzie się najpóźniej dnia 14 listopada br., na którym to posiedzeniu referenci nadzwyczajnego walnego zebrania przedłożą mają expozé swoich przemówień, oraz uchwalone być mają rezolucje na nadzw. walne zebranie Związku.

O czynsz mieszkalny od nauczycieli

Kierownicy i nauczyciele szkół powszechnych w Woj. Śląskiem w licznych wypadkach odmawiali płacenia czynszu mieszkaniowego za mieszkania, zajmowane czy to w budynkach gminnych, czy też dla nich wynajętych przez gminy. Wzbranieli się płacić tenże czynsz mieszkalny mimo okólnika Wydziału Oświecenia Publicznego L. 11663 z dnia 9 maja 1925 r. w sprawie opłacania czynszu mieszkalnego przez nauczycieli szkół powszechnych. Okólnik ten stwierdził, że okólnik Min. Wyznań Rel. i O. P. z dnia 17. II 1922 r., ogłoszony w Dz. U. W. O. P. Nr. 15 poz. 274 nie ma mocy obowiązującej w g. śl. części Województwa. Wydział Oświecenia Publicznego w okólniku swym nr. 114 polecił Powiatowemu Urzędowi Szkolnym w g. śl. części Województwa zawiadomić nauczycieli, że czynsz za mieszkania zajęte przez nauczycieli w budynkach, będących własnością Urzędów Gminnych, winien być uiszczany, w myśl postanowień ustawy z dnia 18 grudnia 1924 r. (Dz. U. Śl. Nr. 28 poz. 107), a równocześnie zawezwani zostali nauczyciele do wyrównania zaległych czynszów.

Zarząd Związku Gmin Woj. Śl. kilkakrotnie w sprawie tej zwracał się do Wydziału O. P. i ostatnio na dniu 18 sierpnia br. odebrał uwiadomienie, że Wydział O. P. jest skłonny wstrzymać wypłatę dodatku mieszkaniowego tym nauczycielom i kierownikom szkół powszechnych na g. śl. części Woj., którzy korzystają z mieszkań gminnych, a czynszu za te mieszkania nie uiszczają. Równocześnie zawezwał Wydział Związek Gmin o podanie spisu tych kierowników i nauczycieli, ułożonego według powiatów i gmin.

W następstwie tego Zarząd Związku Gmin, okólnikiem L. dz. 4533/31 zawezwał gminy w g. śl. części Woj. do podania roszczeń swoich z tytułu nieuiszczonego czynszu mieszkaniowego przez nauczycieli. Zebrany materiał przesłał do Wydziału

O. P. Niestety nie wszystkie gminy odpowiedziały na okólnik i nie przesłały żadanego wykazu. Uczyniły to z powiatu katowickiego gminy: Kochłowice, Makoszowy, Mała Dąbrówka, Rożdżeń-Szopienice i Siemianowice Śl., z powiatu świętochłowickiego gminy: Kamień, Łagiewniki Śl., Nowy Bytom i Orzegów; z powiatu tarnogórskiego gminy: Bobrowniki i Opatowice; z powiatu rybnickiego gminy: Rybnik, Brzezie, Czyżowice, Dębieńsko Stare, Gaszowice, Gorzyczki, Lyski, Orzepowice, Osiny, Szczekowice, Turza i Pszów; z powiatu pszczyńskiego gminy: Brzeźce, Cielmice, Frydek, Łąka, Ornontowice, Piotrowice, Ściernie, Śmiłowice, Starawieś, Wisła Wielka i Zarzecze; z powiatu lublinieckiego gminy: Cieszowa, Kamienica, Kochcice i Wierzbie.

Zebrany tą drogą przez Zarząd Związku Gmin materiał wykazuje, że kierownicy wzgl. nauczyciele szkół powszechnych zalegają z czynszem mieszkaniowym w poszczególnych miejscowościach danego powiatu z następującymi kwotami i to do dnia 30 września br.: powiat katowicki 20.365,08 zł., powiat świętochłowicki 4.598,75 zł., powiat tarnogórski 348,33 zł. powiat rybnicki 6.977,11 zł., powiat pszczyński 4.888.— zł., powiat lubliniecki 1.580 zł. — razem 38.757, 27 zł.

Zgodnie z zapowiedzią Wydziału O. P. należy się liczyć z tem, że gminy, które przesłały Związkowi upraszane dane, wejdą wreszcie w posiadanie przynależnych im kwot.

Wymienione powyżej gminy prosimy o informowanie nas o dokonanych na ich dobro wpłatach na rachunek należytości od danych pp. kierowników i nauczycieli.

**Zarząd Związku Gmin
Woj. Śl.**

T. P. T. P.

Celem uprzywilejowania korzystania z przedstawień Teatru Polskiego w Katowicach w sezonie 1931/32 najszerszym warstwom społeczeństwa naszego, Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego (T. P. T. P.) w Katowicach specjalną uwagę zwraca na korzyści, wynikające z członkostwa tegoż Tow.

Mianowicie członkowie Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach otrzymują 50 proc. zniżkę na 8 przedstawień w miesiącu w czasie sezonu teat-

ralnego tj. od 1 października br. do 30 września 1932 r. na wszystkie przedstawienia urządzane w Katowicach.

Oplata członkowska wynosi 20 zł. rocznie.

Nowoprzystępujący członkowie winni złożyć deklarację przystąpienia do Tow. uiszczyć opłatę członkowską w wysokości 20 zł., poczem otrzymają książeczkę legitymacyjną wraz z bonami 50 proc.

Oplaty wnosi się i legitymację wydaje się w biurze Tow. (Śl. Urząd Wojewódzki pokój 141 na parterze) w godzinach od 16,30 do 18,30.

Dodatki komunalne do opłat państwowych od — patentów t. zw. akcyzowych

W myśl postanowień art 10 ust. o tymcz. ureg. fin. komun. w Wojew. Śląskiem mogą pobierać gminy miejskie na ich obszarze a powiatowe związki komunalne poza obszarem gmin miejskich „dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, pobieranych na zasadzie Rozp. Rady Min. z dnia 24. maja 1923 r. (Dz. U. R. P. N. 56 poz. 401).“

Przepisy skarbowe w b. Dzielnicy Pruskiej i w b. zaborze austriackim nie znały patentów akcyzowych. Istniały one tylko na obszarze zaboru rosyjskiego.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23. X. 1922 r. (D. U. R. P. Nr. 95 poz. 579) rozciągnięto moc obowiązującą rosyjsk. zbioru ustaw akcyzowych (Tom. V. według wydania z r. 1901 i dalszego ciągu z roku 1912) na cały obszar Państwa — za wyjątkiem Wojew. Śląskiego. Przepisy te odnoszą się do poboru opłat od patentów akcyzowych

W Wojew. Śląskiem obowiązują w formie będące przepisy dopiero od dnia 1. lipca 1923 r., wprowadzone Rozp. Rady Min. z dnia 24. V. 1923 r. (Dz. U. Nr. 56 poz. 401).

W związku z dewaluacją marki polskiej stawki, podane w rozporządzeniu cytowanym, były kilkakrotnie podwyższone za pomocą Rozporządzeń Min. Skarbu m. in. również ustawą o monopolu spirytusowym z dnia 31. lipca 1924 r. (Dz. U. Nr. 78 poz. 756) aż w końcu zostały zwaloryzowane rozporządzeniem Min. Skarbu z dnia 24. XII. 1923 r. (Dz. U. Nr. 137 poz. 1148) na podstawie ustawy z dnia 6. XII. 1923 r. (Dz. U. Nr. 127 poz. 1044). Rozporządzenie to, jak i ustawa cyt. obowiązywały już na całym terenie Rz. P.

Do uiszczenia opłaty patentów akcyzowych były obowiązane:

1. przedsiębiorstwa wyrobu i przerobu spirytusu,
2. zakłady sprzedaży napojów alkoholowych,
3. fabryki drżdży prasowanych bez pędzenia spirytusu,
4. browary,
5. fabryki wszelkiego rodzaju win i miodu,
6. przedsiębiorstwa, trudniące się zawodowo ekspedycją napojów alkoholowych,
7. fabryki perfum, lakierów i płynów do oświetlenia,
8. fabryki gilz (tutek) do papierosów,
9. fabryki zapalek,
10. cukrownie.

W związku z art. 10. ust. o fin. kom. interesują nas tylko wypadki pod 2 — 4 wymienione.

Cytowana powyżej ustawa z dn. 6. XII. 1923 r. wprowadziła obowiązek przeliczenia stawek za patenty akcyzowe na franki złote według kursu, który obowiązywał w dniu, z którym obowiązywać zaczęło każde z rozporządzeń, podwyższające wspomniane stawki.

Jak już zaznaczono powyżej, stawki te zostały w końcu zwaloryzowane od dnia 1. I. 1924 r. poczynając, wskutek czego zbyt wielkie stało się dalsze podwyższanie ich w miarę spadku marki polskiej.

Ostatnie ustalenie stawek miało miejsce Rozporządzeniem Rady Min. z dnia 26. XI. 1923 r. (Dz. U. Nr. poz. 1000) z mocą obowiązującą od 1. I. 1924 r.

Kurs franka złotego wynosił w tym dniu 1.220 000 mkp. Według tego więc kursu należało przeliczyć stawki patentów akcyzowych.

Władze skarbowe skutecznie przeliczenia według kursu 1 fr. zł. = 270.270 mkp., czyli pobierały opłaty według stawek wyższych, aniżeli należało pobierać w myśl postanowień ustawy z dnia 6. XII. 1923 r.

Pierwszy wyłom w tym systemie spowodowała ustawa o monopolu spirytusowym z dnia 31. VII. 1924 r. wprowadzając nowe stawki i regulując w sposób odmienny kwestję poboru opłat patentowych od przedsiębiorstw wymienionych pod nr. 1 i 2. Rozp. z dnia 23. X. 1922 r. zostało uchylone co do tych przedsiębiorstw.

Dalszy wyłom uczyniła ustawa o opodatkowaniu wina, stwarzając nową podstawę prawną poboru opłat za patenty od przedsiębiorstw wyrobu i sprzedaży wszelkich win i miodu.

Ustawa ta zmieniła również wysokość opłat patentowych od przedsiębiorstw sprzedaży piwa. Jednakże podstawą prawną do poboru tych opłat pozostała ustawa z dnia 23. X. 1922 r.

Ustawa w opodatkowaniu piwa zniósła patenty akcyzowe od browarów wprowadzając w ich miejsce podatek od wyrobu piwa.

Kiedy pierwotnie browary płaciły od przerobu pierwszych 20 tonn słoju zł. 37 z tytułu patentu akcyzowego — a od przerobu każdego dalszych 10 tonn słoju zł. 7,40 — płaciła one obecnie tytułem podatku od wyrobu piwa po zł. 40,00 od każdego 1.400 hl brzojki gorącej.

Wystawiane browarom w dalszym ciągu patenty akcyzowe posiadają obecnie tylko charakter dowodu uiszczenia podatku od wyrobu.

Rozporządzeniem Prezyd. RzP. z dnia 26. III. 1927 r. o monopolu spirytusowym objęło w końcu opłaty patentowe od przedsiębiorstw wymienionych pod 1 i 3.

E. BIAŁAS, Mikołów

ul. Skotnica 6 (Górny Śląsk) Telefon 139

Zakłady Instalacyjne

Projektuje i wykonuje wszelkie prace elektro-techniczne, oraz pierwszorzędne urządzenia sanitarne, łaźnie, susznie i zaopatrzenie domów wodociągami z studzien głębokich i t p

Dodatki kom. w mowie będące można pobierać również od **rektyfikacji** spirytusu, gdyż przerób spirytusu należy uważać za dalszą fazę wyrobu spirytusu.

Dodatki do państwowych opłat patentów akcyzowych, pod 1 — 4 wymienionych nie mogą przekraczać 100% opłaty od patentów na wyrób lub przerób a 200% opłaty na sprzedaż napojów alkoholowych; są one pobierane łącznie z opłatami państwowymi.

Powiatowe Związki komunalne, które otrzymują ten dodatek uiszczany przez przedsiębiorstwa na terenie gmin wiejskich, winny wypłacić gminom wiejskim, na których terenie leży dane przedsiębiorstwo, połowę dodatku w ciągu dni 14 tu.

Uchwały w sprawie pobierania w mowie będącego dodatku podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych.

Ustawa o monopolu spirytusowym z dnia 31. VII. 1924 r. podwyższyła znacznie stawki patentów akcyzowych na rzecz Państwa, szczególnie w odniesieniu do fabryk wódek — i uchyliła temsamem odnośnie postanowienia rozp. Rady Min. z dnia 23. XI. 1922 r. **nie wspominając jednak nic o dodatkach komunalnych do tych opłat.**

Wyłoniło się więc pytanie, czy dodatki komunalne winne być obliczane nadal wedle stawek patentu ustalonych rozporządzeniem Rady Min. z dnia 23. X. 1922 r. przy uwzględnieniu dalszych podwyżek i waloryzacji, czy też na podstawie ustawy o monopolu spirytusowym — (art. 78).

Min. Skarbu stanęło swoim okólnikiem z dn. 7. XII. 1924 r. L. D. P. O. 2747 VIII. na stanowisku, że rozporządzenie Rady Min. z dnia 23. X. 1922 r. **obowiązuje nadal w odniesieniu do dodatków komunalnych do opłat patentów akcyzowych, skutek czego dodatki te nie mogą być obliczane wedle stawek, podanych w ustawie o monopolu spirytusowym.**

Okólnikiem z dnia 12. I. 1925 r. L. D. P. O. 10. VIII 25 Min. Skarbu zarządziło, ażeby ewentualne nadpłaty, wynikłe z obliczenia dodatku kom. do patentów akcyzowych wedle stawek przewidzianych ustawą o monopolu spirytusowym a uszczupnione przed wydaniem okólnika L. D. P. O. 2747 VIII., **zarachować na poczet innych należności państwowych lub komunalnych stosownie do życzenia odnośnych płatników.**

Okólniki te godziły w interesy związków komunalnych (a pośrednie też i gmin wiejskich) i gmin miejskich, uniemożliwiając im pobór dodatków wedle stawek wyższych. Godziły one pozatem w interesy gorzelni i rektyfikacji dla których nowe stawki (wedle ust. o monopolu spirytusowym) były korzystniejsze przy dodatkowych opłatach patentowych.

Lecz i dla urzędów i kas skarbowych spowodowały te okólniki dużo kłopotów i trudności, gdyż urzędy te musiały pobierać według innych stawek opłat państwową a wedle innych dodatki komunalne, zwłaszcza wobec brzmienia art. 46 ust. o fin. kom., która stanowi, wypłaty na podatki (opłaty) państwowe, do których przypisane są dodatki komunalne, rozkłada się proporcjonalnie na podatki państwowe i dodatki komunalne.

Trudno sobie wyobrazić, jak kasy skarbowe mogły w tych wypadkach przestrzegać postanowień tego artykułu.

To też zarządzenia, wydane na podstawie okólnika

Min. Skarbu L. D. P. O. 2742 zostały zaskarżone do N. T. A. z dwu stron a mianowicie: przez związki komunalne i przez rektyfikacje. **N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenia wyrokiem z dnia 23. II 1928 l. rej. 2790/25.**

Celem podkreślenia korzyści, jakie płynąć będą dla Zw. komunalnych z tego rozstrzygnięcia sprawy przez N. T. A., należy sobie uprzytomnić, że dla fabryk wódek wynosił dotychczasowy (wedle stawek Rozp. z dn. 23. X. 1922 r. obliczony) 100% dodatek komunalny **zł. 144,—** obecnie zaś wyniesie **zł. 2.500** a za czas z przed 1. I. 1928 r. nawet 7.500 zł. Czy ten dodatek jest jeszcze ściągalny, jest wątpliwem. Spróbować nie zawadzi. Zmiana zasad opodatkowania spirytusu na rzecz miast uszczupliła dochody miast w Rp. liczących ponad 15 000 mieszkańców wynosi około 14 milionów zł.

Do dodatków kom. do opłat państw. od patentów akcyzowych ma zastosowanie art. 17 ust. o fin. kom. w myśl którego związki samorządowe są uprawnione do poboru dodatków specjalnych w wysokości 500% na ściśle określone cele inwestycyjne.

Jeżeli się rozważy, że przedsiębiorstwa, obowiązane do uiszczenia opłat państw. od patentów akcyzowych dość wysokich zresztą ewentualnie dodatków kom. również znacznych do tych opłat, muszą uścić jeszcze podatek: przemysłowy, dochodowy, wykupić świadectwo przemysłowe — to nasuwa się pytanie, czy opłaty od patentów akcyzowych nie są obciążeniem zbyt dotkliwym i czy przyjęcie tych opłat ze systemu rosyjskiego było posunięciem zbyt szczęśliwym.

Na koniec należy zaznaczyć, że Min. Skarbu okólnikiem z dn. 21. I 1927 r. L. D. P. O. 1360 VIII/26 wyjaśniło, że podstawą do obliczenia dodatków komunalnych w myśl art. 10 ust. o fin. kom. od wytwórni win i miodosytni oraz od zakładów sprzedaży wina, piwa i miodu są ceny patentów akcyzowych, **ustalone w załączniku Rozp. Min. Skarbu z dnia 24. XII. 1923 r.** (Dz. U. N. 137 poz. 1148) a nie ceny wykazane w załączniku do ustawy o opodatkowaniu wina i miodu syconego z dnia 1. VII. 1925 r. (Dz. U. N. 75 poz. 525).

Związki samorządowe nie muszą ustanawiać dodatku kom. w mowie będącego w jednakiej wysokości dla wszystkich przedsiębiorstw w ich obrębie położonych i mogą tę opłatę (dodatek) różniczkować w odniesieniu do różnych kategorii przedsiębiorstw lub też w odniesieniu do różnych części związku samorządowego, — (patrz reskrypt Min. Spraw Wewnętrznych wydany w porozumieniu z Min. Skarbu z dnia 17. XII. 1925 r. Nr. III 6897/26).

Oszczędność

jako środek zaradczy przeciw kryzysowi

Wkłady oszczędnościowe złożone w 18 Komunalnych Kasach Oszczędności Województwa Śląskiego wynosiły w dniu 31 sierpnia r. b. sumę zł. 101.099.80 co w porównaniu do ubiegłego stanu z dnia 31 lipca r. b. oznacza wzrost o 723.000 zł., gdyż w tym czasie stan wkładów wynosił zł. 100.376.800.

Ten nieznaczny wzrost wkładów wskazuje na pewne odprężenie sytuacji pieniężnej, oraz na uspokojenie się ludności, która pod wpływem za-

łamanie się niemieckiej waluty uległa silnemu zdenerwowaniu. Miara tego zdenerwowania była cyfra około 4 milionów złotych wycofanych wkładów z Komunalnych Kas Oszczędności w miesiącu lipcu.

Wiele zbyt trwożliwych osób wycofało swoje wkłady, by zakupić za złote zagraniczne pieniądze. Straty poniesione przy tych operacjach dochodzą do poważnych sum, co powinno być wyraźną przestrogą na przyszłość, że nie należy wierzyć w wszystko, co obce i nie mieć zaufania do własnej waluty, gdyż jak obecnie mamy możliwość się przekonać, zagraniczne waluty jedne po drugiej ulegają deprecjacji, podczas gdy złoty polski jest obecnie jedną z najsilniejszych walut Europy. Fakt ten doceniła również i zagranica, gdzie złoty notowany jest bez zmian i gdzie istnieje nań silny popyt.

Obecnie życzyć by sobie należało, by nasze społeczeństwo przyjęło się tą wiarą w niewzruszoność naszej waluty i przestało uciekać względnie lokować swoje oszczędności w jakichkolwiek walutach obcych, gdyż jak to z ostatnich wypadków wiemy, nawet najbardziej bogate kraje przechodzą wielki kryzys ekonomiczny, który wtrząsa ich podstawami. Hasłem naszym na najbliższą przyszłość musi być „trwać i przetrwać”.

Musimy patrzeć na wszystko z dużą dozą zimnej krwi i opanowania, wierzyć w stałość naszych stosunków pieniężnych i wzmocnić w znacznym stopniu oszczędność, albowiem w dobie obecnego kryzysu gospodarczego i w skutkach przez niego wywołanych, pomóc nam może jedynie oszczędność, która niejednokrotnie już w dziejach ludzkości oddawała podobne usługi naszym przodkom.

W obecnej sytuacji gospodarczej Oszczędność jest obowiązkiem każdego obywatela, gdyż oszczędzone grosze złożone w przeznaczonych na to instytucjach urastają w tysiące i miliony złotych, które z kolei pozwalają na ożywienie życia gospodarczego i oprócz tego zapewniają oszczędzającemu przetrwanie ciężkich chwil w życiu.

Największą pomocą jednostki dla społeczeństwa jest w obecnych czasach tylko powszechna oszczędność i wiara we własne siły.

Kronika

Katowice: W nr. 18-19 „O. S.” w ogłoszeniu firmy „Higjena” — Katowice II, ul. Krakowska 9 zaszedł błąd drukarski, co niniejszem prostujemy. Firma „Higjena” sp. z ogr odp. założona w r. 1889 cieszy się zasłużoną opinią i poleca się do sporządzania kosztorysów i wszelkich objaśnień fachowych.

Pokaz motopompy strażackiej „Leopolja” w Chropaczowie odbył się w ubiegłym tygodniu wobec przedstawicieli Zarządu i rady gminy, miejscowej Ochotn. Straży Pożarnej, delegatów powiatowego Zarządu Straży Pożarnej na powiat świętochłowski i naczelników sąsiednich straży pożarnych w Łagiewnikach i w Lipinach. Pokaz działania motopompy urządzono hucie cynku Guidotto przy czerpaniu wody ze stawu, a następnie w gminie przy ul. Powstańców z czerpaniem wody wprost z hydrantu. Motopompę demonstrował p. inż. Szafar-

kiewicz ze Lwowa. Działania motopompy znalazło ogólny podziw i uznanie — tak, że gmina Chropaczów postanowiła pompę tę nabyć, gdyż dotychczasowa ręczna pompa okazała się niewystarczająca. Nadmienić należy, iż motopompa „Leopolja” — jest wyrobu polskiego ze Lwowa, — stosunkowo tania, bo wraz z dodatkami potrzebnymi kosztuje niecałe 5.000 złotych, z dogodnymi warunkami spłaty. Równocześnie zademonstrował p. inż. Moszkowski z Sosnowca strażacki motorowy wóz rekwizytorski, który również został uznany za praktyczny. Na kupno tego wozu gmina w obecnych czasach nie może sobie jednak pozwolić, choć wóz ten niewątpliwie przydałby się.

Bielsko. Zwracamy uwagę na ogłoszenie firmy „karto Index”. Dzień, Białe-Bielsko, pl. Ratusz. 3, która wyrabia trwałe, metalowe szafki na karty rodzinne, ankietowe i meldunkowe,

Aparaty te, nadające się tak dla najmniejszych jak i największych gmin, okazały się bardzo praktyczne, temsamem polecamy je przy zakładaniu biur meldunkowych.

Firma polska, przerabiająca śląski surowiec i zatrudniająca śląskiego robotnika zasługuje na gorące poparcie.

Szafki są w biurach Związku Gmin, Katowice, ul. Pocztowa do obejrzenia.

Rozporządzenie policyjne Wojewody śląskiego

W dzienniku Ustaw Śląskich z dnia 17 października b. r. Nr. 23 ukazało się rozporządzenie policyjne Wojewody Śląskiego o utrzymaniu aparatów telefonicznych w stanie, zabezpieczającym zdrowie publiczne.

Rozporządzenie to ma na celu walkę z chorobami infekcyjnymi a w szczególności z gruźlicą.

Z uwagi na to, że w ostatnich, zwłaszcza, latach choroby infekcyjne rozwijają się z zastraszającą szybkością, zabierając obfity plon z istnień ludzkich, zaś słuchawka telefoniczna, dostępna dla szeregu osób w biurach, sklepach, cukierniach, i wszelkiego rodzaju instytucjach handlowych i przemysłowych a dla mas przygodnych interesantów w rozmównicach publicznych, jest niejako zbiornikiem całych kolonji przeróżnych bakterji, pozostawionych przez rozmówców przy oddychaniu, kaszlaniu, kichaniu i t. d., w postaci wydzielin śliny, resztek pożywienia i t. p., **zarządzenie Pana Wojewody Śląskiego należy powitać z całym uznaniem.**

Dezynfekcję słuchawek telefonicznych, zgodnie z powyższym rozporządzeniem wykonywać będzie firma: Górnośląskie Przedsiębiorstwo Przemysłowo-handlowe „D. A. Tel.” w Katowicach ul. Sobieskiego Nr. 24 tel. 31-57.

Personel dezynfekcyjny został zaangażowany wyłącznie z pośród bezrobotnej inteligencji pracującej Górnego Śląska i po otrzymaniu odpowiedniego pouczenia, zaopatrzonego w potrzebne a przewidziane rozporządzeniem środki i legitymacje z fotografiami, rozpoczyna swą pracę z dniem 26 października r. b. odwiedzając abonentów telefonicznych.

Koszt czterokrotnej dezynfekcji jednej słuchawki wynosi 2.00 zł. miesięcznie, płatne w końcu każdego miesiąca.

Centralna Targowica w Mysłowicach

W tygodniu od 17. X. do 23. X. 1931 r. spędzono na targi: buhaji 159, wołów 50, krów 836, jałówek 94, cieląt 161, owiec 3, kóz i baranów —, nierogacizny 2644.

Ogółem 3947 zwierząt.

Płacono za jeden kilogram żywej wagi:

- a) buhaje od 0,52 do 1,11 zł.,
- b) woły od 0,53 do 1,13 zł.,
- c) krowy od 0,58 do 1,15 zł.,
- d) jałówki od 0,55 do 1,15 zł.,
- e) cielęta od 0,60 do 1,30 zł.,
- f) kozy i barany —,
- g) nierogaciznę I. gat. od 1,58 do 1,90 zł.,
„ II. gat. od 1,40 do 1,57 zł.,
„ III. gat. od 1,20 do 1,39 zł.,
„ IV. gat. od 0,90 do 1,19 zł.,

Tendencja zniżkowa.

Mysłowice, dnia 23. X. 1931 r.

Dyrekcja Centralnej Targowicy.

Restauracja

POD KOLEJĄ

KATOWICE

ul. Wojewódzka 15. Telefon 2486.

(Dwie minuty od dworca)

Pierwszorzędna kuchnia. Doborowe trunki. Dobrze pielęgnowane piwa.

Sprzedaż piwa w syfonach poza dom.

UWAGA!

UWAGA!

PRZECZYTAJ A SKORZYSTASZ

w KATOWICACH, przy ul. Marsz. Piłsudskiego 4

otwarty został fabryczny

Skład Mebli

firmy

M. ROBAK

Stale w zapasie bogaty wybór kompletnych i pojedynczych urządzeń, nowe modele sypialni, jadalni i gabinetów.

Specjalność: KUCHNIE i POKOJE ROBOTNICZE.

We własnym interesie Szan. Klienteli będzie przed każdorazowym zakupem przeglądać nasze modele, porównać bezwzględnie konkurencyjne ceny i zwrócić uwagę na jakość wykonania.

Przy uwzględnieniu dogodnych warunków zapłaty i rzetelnej obsłudze zapewnię sobie zaufanie Szan. Klienteli.

Mysłowice, w październiku 1931 r.